

Datum
2020-03-11
Adress
205 80 Malmö
Diarienummer
ASN-2020-2757

Yttrande

Till
Kommunstyrelsen

Remiss från Justitiedepartementet - Skärpta regler om utländska månggiften (SOU 2020:2), STK-2020-344

Arbetsmarknads- och socialnämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Arbetsmarknads- och socialnämnden anser att det är positivt med ett tydliggörande av reglerna om utländska polygama äktenskap. Nämnden ställer sig även positiv till de av utredningen föreslagna förändringarna i lagstiftningen.

Arbetsmarknads- och socialnämnden anser inte att ett erkännande av utländska polygama äktenskap i Sverige främjar varken kvinnors liv och hälsa eller samhällsutvecklingen. Nämnden bedömer att utredningens förslag kan leda till ökad jämställdhet mellan kvinnor och män. Nämndens uppfattning är vidare att bedömningar kring utländska äktenskap kommer att underlättas av att det finns en tydlig huvudregel för polygama äktenskap och släktskapsgiftermål.

Arbetsmarknads- och socialnämnden anser att det är lämpligt att polygama äktenskap regleras i enlighet med vad som gäller för tvångsäktenskap och utländska barnäktenskap.

Yttrande

Arbetsmarknads- och socialnämnden anser att det är positivt med ett tydliggörande av reglerna om utländska polygama äktenskap. Nämnden ställer sig även positiv till de av utredningen föreslagna förändringarna i lagstiftningen. Nämnden ser tre huvudsakliga skäl till att ställa sig bakom utredningens förslag, vilka följer nedan.

Månggifte i sin vanligaste form är diskriminerande

Som presenteras i utredningen utgörs den övervägande majoriteten av de polygama äktenskapen av män som är gifta med mer än en kvinna. I de polygama äktenskap där motsatt förhållande råder handlar det huvudsakligen om bröder som delar samma hustru. Polygama äktenskap förekommer ofta i regioner av världen som är präglade av starkt patriarkala strukturer och där kvinnor har begränsat inflytande över sina liv. I utredningen beskrivs hur polygama äktenskap spelar en samhällsviktig funktion i länder där kvinnors

ekonomiska självständighet är knapp och det sociala skyddsnätet svagt. Arbetsmarknads- och socialnämnden anser inte att ett erkännande av utländska polygama äktenskap i Sverige främjar varken kvinnors liv och hälsa eller samhällsutvecklingen. I Sverige kan månggifte inte heller motiveras eller legitimeras genom avsaknad av ekonomisk eller social trygghet för kvinnor.

Svensk rätt är inte utformad utifrån månggifte

Enligt svensk rätt kan äktenskap bara ingås av två makar. Utredningen beskriver hur det därför kan uppstå svårigheter när svensk lagstiftning ska tillämpas i situationer som innefattar polygama äktenskap. Familjerätten såväl som andra rättsområden är inte utformade efter utländska månggiften.

De handläggande myndigheterna får ingen ny arbetsuppgift i att bedöma utländska äktenskaps erkännande eftersom denna uppgift redan åligger myndigheterna. Arbetsmarknads- och socialnämndens uppfattning är att dessa bedömningar kommer att underlättas av att det finns en tydlig huvudregel för polygama äktenskap och släktskapsgiftermål. Nämnden bedömer att även socialtjänstens prövningar kommer att underlättas av att det finns en tydlig huvudregel för polygama äktenskap och släktskapsgiftermål.

Konsekvenserna bedöms inte vara negativa

Utredningens sammantagna bedömning är att konsekvenserna av vägrat erkännande av utländska månggiften inte är negativa för enskilda. Nämnden bedömer att förslaget kan leda till ökad jämställdhet mellan kvinnor och män. Det innebär också att Sverige i större utsträckning kan uppfylla sina internationella konventionsåtaganden.

Övriga överväganden

Nämnden anser inte att det är en orimlig utgångspunkt att ett äktenskap som ingåtts i ett annat land och där bedöms som giltigt, även bör erkännas i Sverige. Sverige har dock tidigare tydligt tagit avstånd från former av äktenskap som är förekommande i andra länder då de inte anses förenliga med de värderingar som svensk lagstiftning bygger på. Tvångsäktenskap och utländska barnäktenskap är exempel på äktenskapsformer som inte längre erkänns i Sverige och arbetsmarknads- och socialnämnden anser att det är lämpligt att polygama äktenskap regleras i enlighet med vad som gäller för dessa.

För att säkerställa att de nya reglerna om utländska månggiften ska medföra just positiva konsekvenser för kvinnors ekonomiska rättigheter välkomnar arbetsmarknads- och socialnämnden utredningens förslag om ett undantag från erkännandeförbudet vid synnerliga skäl.

Arbetsmarknads- och socialnämnden ställer sig bakom utredningens förslag om att anknytningskravet för äktenskap mellan personer som är släkt i rakt upp- eller nedstigande led eller helsyskon ska tas bort. Detta mot bakgrund av att sambandet mellan nära släktskap

mellan föräldrarna och genetiska och sociala konsekvenser hos deras barn och idag är väl etablerat.

Arbetsmarknads- och socialnämnden har inga invändningar gentemot utredningens förslag om att anknytningskravet för fullmaktsäktenskap ska behållas. Trots att fullmaktsäktenskap inte kan ingås på giltigt sätt i Sverige eller av part med hemvist i Sverige så är fullmaktsäktenskap en äktenskapsform som är vanligt förekommande i stora delar av världen. Nämnden delar utredningens bedömning att den eventuellt föreliggande risken för att fullmaktsäktenskap ingåtts utan frivillighet avhjälps genom Sveriges förbud mot erkännande av tvångsäktenskap.

Arbetsmarknads- och socialnämnden välkomnar utredningens förslag om ett förtydligt barnperspektiv i lagen om internationella faderskapsfrågor.

Arbetsmarknads- och socialnämnden vill särskilt framhålla vikten av att utredningens förslag om bättre information till berörda personer tas tillvara och att lättillgänglig, målgruppsanpassad information tas fram.

Ordförande

.....
Sedat Arif
.....

Förvaltningsdirektör

.....
Britt-Marie Pettersson
.....

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden]